

Läsartext: Skolan behöver folk som orkar gå i clinch med eleverna



Jag har sett lärare som varit utbildade långt upp över öronen, men som inte kan fånga ungdomarnas uppmärksamhet, skriver Jörgen Olsson. Bild: Pontus Lundahl/TT

Jag blev riktigt irriterad, men kanske inte så oerhört förvånad då jag läste tidningen den 11 januari gällande arbetsmiljön i våra skolor runt om i staden. Lärarkåren har en bild av hur skolan fungerar, medan cheferna bara slätar över problematiken med ytliga svar. För det är just yta som våra direktörer och politiker fokuserar på. Lärare och annan skolpersonal vittnar om dödshot, slagsmål och okvädningsord som hällregnar över vuxna som barn under skolans arbetstid. Grundskoledirektören Anders Malmqvist i stort sett negligerar lärarnas rop på hjälp, där han istället säger "vi har i alla fall en hög lärarbehörighet". Återigen, ledare fokuserar på det ytliga, och personalen inom skolan beskriver sin vardag, det vill säga två helt olika sett att se på saker och ting. När ska skolans makthavare strunta i ytan och istället ta tag i problemet? När ska skolan börja fatta att inte enbart formellt behöriga lärare kan rädda skolans värld?

I samma text stod det att Lärarnas Riksförbund ser ett ökat behov av skolvårdar och rastvakter. Därför skulle jag vilja presentera några rader om mina år inom den svenska skolan.

För lite mer än tjugo år sedan så blev jag och en kollega anställda på Sofielundsskolan i Malmö som skolvårdar. Vi fick till oss av den karismatiska och mycket handlingskraftiga rektorn Björn Norström om att vi skulle "rensa" i rasthallen. Skolan hade på den tiden över tusen elever, och där var mycket bråk och väldigt stökigt. Både jag och min kollega hade vår

idrottsbakgrund som referenser och då som sagt ingen formell behörighet. Våra dagar bestod i att "kasta" ut elever som inte tillhörde skolan, vi "skickade" in dem på lektionerna, vi såg till att ingen skolkade på skolan, vi reagerade och tog tag i alla typer av okvädningsord och mobbing, vi blundade inte för något. Men, sedan så diskuterade vi med eleverna, vi kramade dem, vi gav dem hopp, vi såg dem, vi var goda vuxna förebilder som ville väl. Det blev så bra att till och med Sydsvenskan kom dit och gjorde ett reportage om skolan med texten "Sofielundsskolan, en skola med ömsesidig respekt mellan elever och lärare".

Vad vill jag då säga med denna text? Jo, efter ett tag hade vi skapat ett sådant lugn på skolan – både på lektioner, skolgård och i klassrum – så att vissa i personalen, och den nya rektorn på den tiden, tyckte att det var meningslöst med vår närvaro, samt att vi inte var formellt behöriga.

Det jag vill säga till Malmqvist och andra ansvariga inom skolan är att inte enbart formellt behöriga lärare kommer rädda den svenska skolan. Det krävs en personlighet, en lämplighet som gör att man orkar gå i clinch med många elever. Det går inte att vara för sträng, och man kan absolut inte bara vara kompis. Jag har sett lärare som varit utbildade långt upp över öronen, men som inte kan fånga ungdomarnas uppmärksamhet. Det har som sagt inte bara med utbildning att göra när skolan väl ska rekrytera personal.

Samtliga ledare, politiker måste ta lärarnas reaktioner och rop på allvar. Skolan håller på att krackelera på riktigt. Även rektorerna på skolorna runt om i landet måste våga tala om för skolans ansvariga om hur allvarligt läget är. Bygga upp en "äkta" handlingsplan och inte enbart skjuta frågan ifrån sig med att skylla ifrån sig eller rabbla statistik som egentligen inte betyder någonting. Vi är här och nu, och skolan skriker efter hjälp.

Jörgen Olsson

Jörgen Olsson är konsulent/tränare i Limhamns Brottarklubb.